

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Приймальною комісією
Протокол № 3 від 13 . 04 .2026 року
Голова Приймальної комісії

Олександр ТУРУНЦЕВ

**Програма
фахового заліку**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Спеціальність: В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Освітня програма: 2.В11.055.01 Мова і література (французька)

ПОГОДЖЕНО
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри романської філології
протокол № 3 від 6 березня 2026 р.

Завідувач кафедри Анастасія КОПИТІНА

Київ – 2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий залік перевіряє базові навички володіння й розуміння явищ французької мови й літератури та є обов'язковим заліком для вступників на програму підготовки магістра за спеціальністю В11 Філологія освітня програма Мова і література (французька). Залік проводиться в **усній формі**.

Співбесіда ґрунтується на виявленні практичних навичок володіння французькою мовою і передбачає визначення у вступників достатньо високого рівня мовної компетенції (на рівні B2 за шкалою Ради Європи), що засвідчує готовність вступників до здобуття другого (магістерського) освітнього рівня.

Лінгвістична підготовка філологів в університеті включає мовний і мовленнєвий компоненти, що розглядаються як взаємопов'язані та взаємозумовлені аспекти іншомовної комунікації. Під час фахового заліку перевіряється рівень сформованості мовної (лінгвістичної) та мовленнєвої (комунікативної) компетентностей абітурієнта.

Відповідно чітко виокремлюються дві позиції – знання мови як системи (тобто знання про мову), мовних одиниць і їх функцій в іншомовній комунікації та володіння мовою як здатність спілкування, вираження думок і вміння здійснювати всі види мовленнєвої діяльності.

ВИМОГИ ДО ЗНАТЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Особи, які вступають до магістратури повинні володіти комплексом іншомовних знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення наукового дослідження.

Під час заліку з французької мови вступники повинні продемонструвати:

- вільне володіння французькою мовою, сформованість комунікативної компетенції в рецептивних видах мовленнєвої діяльності;
- багатий лексичний запас французької мови, вільне використання лексики та володіння основним набором синонімічних та антонімічних пар;
- сформованість граматичної компетенції у практичному і теоретичному аспектах;
- належне володіння орфоепічними нормами французької мови.

Французькомовна **комунікативна компетенція** студентів перевіряється у межах **тематики**, що передбачена програмами базових практичних дисциплін французької мови (освітній рівень „бакалавр”), а саме:

1. *Que pensez-vous du rôle de la famille dans la société? Qui s'occupe généralement des enfants dans votre pays ? Le père, la mère ? Les grands-parents ? Une autre personne ? Chaque parent a-t-il un rôle précis ? Lequel ? Y a-t-il eu une évolution du rôle du père et de la mère ces dernières années ?* (Що ви думаєте про роль сім'ї

в суспільстві? Хто зазвичай доглядає за дітьми у вашій країні? Батько, мати? Бабуся і дідусь? Інша людина? Чи має кожен батько певну роль? Яку? Чи відбулася зміна ролі батька та матері в останні роки?)

2. Parlez des institutions françaises de la Cinquième République. Dites quelles sont les différences avec le système politique de votre pays. (Розкажіть про політичний устрій П'ятої французької республіки. В чому відмінність між політичною системою Франції та України?).
3. Comment préparer un repas réunissant un végétarien, un grand sportif, une personne au régime ? Préparez un menu et présentez-le. (Я приготувати їжу, що влаштує вегетаріанця, великого спортсмена та людину на дієті? Складіть меню та презентуйте його).
4. Que pensez-vous de l'égalité des sexes? Est-il encore d'actualité? Reste-t-il des métiers réservés aux hommes? (Що ви думаєте про гендерну рівність? Чи актуальне це питання? Чи залишаються суто чоловічі професії?)
5. De quelle manière les Français font-ils l'apprentissage d'une langue étrangère ? Comment jugent-ils leurs compétences linguistiques ? Est-ce un frein dans leur carrière ? (Як французи вивчають іноземну мову? Що вони думають про свої мовні навички? Чи гальмує кар'єру неволодіння іноземними мовами?)
6. Quel domaine artistique préférez-vous ? Présentez votre artiste préféré(e). Êtes-vous sensible à l'art contemporain ? (Яким сферам мистецтва ви надаєте перевагу? Розкажіть про вашого улюбленого митця. Вам подобається сучасне мистецтво?)
7. Êtes-vous cyberdépendant ? Avez-vous changé de comportement avec l'arrivée des nouvelles technologies ? Pensez-vous que les nouvelles technologies isolent les jeunes de leur entourage ? (Ви вважаєте себе кіберзалежною людиною? Чи змінилися ваші звички з появою нових технологій? Чи не здається вам, що нові технології ізолюють молодих людей від їхнього оточення?)
8. Votre téléphone vous accompagne-t-il partout ? Un appel téléphonique est-il toujours prioritaire ? (Ваш телефон всюди з вами? Телефонний дзвінок для вас завжди на першому місці?)
9. Êtes-vous prudent sur les réseaux sociaux ? Les jeunes sont-ils attentifs à la protection de leur vie privée ? À quoi faites-vous particulièrement attention quand vous surfez sur Internet ? (Чи обережно ви поводитесь у соціальних мережах? Чи приділяють молоді люди достатню увагу захисту свого приватного життя? На що ви звертаєте увагу, коли сьорфите в інтернеті?)
10. Parlez des droits humains. (Розкажіть про права людини)
11. Quel est votre rapport à la lecture? Qu'aimez-vous lire? Pourquoi? (Як Ви ставитеся до читання? Що Ви любите читати? Чому?)
12. Décrivez l'organisation du «paysage audiovisuel» de France et de votre pays: les chaînes de télévision, les stations de radio. Quelle est votre relation avec la radio et la télévision? Quelle place tiennent-elles dans votre vie quotidienne? Que

- regardez/écoutez-vous? Pourquoi? (Опишіть, як представлений аудіовізуальний світ у Франції та у Вашій країні: телевізійні канали, радіостанції. Які у Вас стосунки з радіо та телебаченням? Яке місце вони займають у Вашому повсякденному житті? Що Ви дивитеся/слухаєте? Чому?)
13. Comparez le système d'enseignement supérieur dans les pays francophones et en Ukraine (Порівняйте системи вищої освіти у франкомовних країнах і в Україні.)
 14. Quelles activités humaines sont aujourd'hui les causes principales de l'augmentation du phénomène du réchauffement de la planète ? Que pouvons-nous faire à un niveau individuel ? (Які види діяльності сучасної людини спричиняють ефект глобального потепління? Як кожен з нас може протидіяти цьому?)
 15. Quelle est la place de la cuisine, de la gastronomie en France et en Ukraine? Pouvez-vous donner la recette d'une bonne spécialité de votre pays/région? (Яке місце займає кухня і гастрономія у Франції та Україні? Чи можете Ви надати рецепт улюбленої страви Вашої країни або регіону?)
 16. Comment peut-on obtenir la nationalité française ? Comment est-ce qu'on devient citoyen de votre pays ? (Якими є підстави для набуття французького громадянства? Як можна стати громадянином України?)
 17. Comment fonctionne le système de santé publique en France et dans votre pays? Par exemple, que faites-vous si vous avez de la grippe? (Як організована система охорони здоров'я у Франції та Україні? Наприклад, якщо Ви захворієте грипом, що будете робити?)
 18. Faites le portrait d'un(e) ami(e) proche. Expliquez qui est cette personne, où vous vous êtes rencontrés, quelles activités vous partagez et ce que cette relation signifie pour vous. (Складіть портрет близького друга, подруги. Розкажіть, хто ця людина, де ви зустрілися, як ви проводите час, і що ці стосунки означають для вас).
 19. Quel métier rêvez-vous d'exercer ? Comment se passe le processus d'embauche dans votre pays ? (Про яку професію ви мрієте? Як проходить прийом на роботу у вашій країні?)
 20. Êtes-vous fait pour le télétravail ? Quels sont des avantages et des inconvénients du télétravail pour l'employé(e) et l'employeur. (Ви надаєте перевагу віддаленій роботі? Які переваги та недоліки віддаленої роботи для працівника та роботодавця?)
 21. Voudriez-vous participer au programme Erasmus ? Quelles sont vos motivations ? (Чи хотіли б ви взяти участь у програмі Еразмус? Яка ваша мотивація?)
 22. On dit que «les voyages forment la jeunesse». À votre avis, quels voyages peuvent être formateurs ? (Кажуть, що «подорожі формують молодь». На вашу думку, які поїздки можуть бути навчальними?)

23. Faites-vous attention aux vêtements que vous portez ? Quels vêtements portez-vous en général ? Les vêtements donnent-ils des informations sur la personnalité ? (Чи приділяєте ви увагу одягу, який ви носите? Що ви носите зазвичай? Чи надає одяг інформацію про людину?)
24. Décrivez les fêtes les plus populaires de la France. Que pensez-vous de l'aspect commercial que prennent certaines fêtes traditionnelles aujourd'hui? (Опишіть найвідоміші свята Франції. Що ви думаєте про комерціалізацію традиційних свят?)
25. Aimez-vous recevoir vos proches chez vous ou préférez-vous aller au restaurant ? Selon vous, quelles sont les conditions d'une soirée réussie ? (Чи подобається вам приймати своїх близьких вдома або ви віддаєте перевагу ресторану? Що, на вашу думку, є умовами успішної вечірки?)
26. Donnez des conseils pour vivre mieux et plus longtemps. (Дайте поради, як жити краще і довше.)
27. Expliquez un petit problème de santé que vous avez eu et décrivez-en les symptômes. (Розкажіть про яку-небудь свою хворобу. Опишіть її симптоми.)
28. De quelle manière vous tenez-vous au courant de l'actualité ? A quels médias faites-vous le plus confiance ? La presse écrite est en déclin en France. Est-ce aussi le cas dans votre pays ? (В який спосіб ви отримуєте новини? Яким ЗМІ ви найбільше довіряєте? Друковані ЗМІ втрачають популярність у Франції. Чи така сама ситуація у вашій країні?)
29. Décrivez la maison ou l'appartement de vos rêves. (Опишіть дім або квартиру вашої мрії)
30. Quel est le dernier spectacle auquel vous avez assisté ? Comment choisissez-vous un spectacle ? Faites-vous confiance aux critiques ? (Який останній спектакль ви дивилися? Як ви обираєте спектакль? Чи довіряєте ви критиці?)

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК З ЛІНГВІСТИКИ

Перевірка знань системи мови та літератури ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами освітнього рівня „бакалавр”, зокрема теоретична фонетика, теоретична граматики, лексикологія, історія французької мови, стилістика французької мови та література Франції. Перевірка знань з французької філології відбувається на основі окремого завдання, яке абітурієнт бачить на екрані. Опитування за цим завданням відбувається індивідуально з кожним абітурієнтом та триває не більше 20 хвилин (на одну особу).

Під час відповіді члени комісії не порушують її комунікативну цілісність і не виправляють мовних помилок, але нотують їх у протоколі та враховують під час оцінювання. У ході опитування також задаються додаткові питання, відповіді на які також впливають на загальний результат.

Робоча мова заліку – французька.

Зразок завдання

Êtes-vous prudent sur les réseaux sociaux ? Les jeunes sont-ils attentifs à la protection de leur vie privée ? À quoi faites-vous particulièrement attention quand vous surfez sur Internet ?

На окремому слайді пропонується п'ять мікроситуацій українською мовою для перекладу французькою мовою.

Зразок мікроконтекстів для перекладу

Traduisez le texte en français et préparez-vous à discuter des questions linguistiques avec l'examineur:

1. Система мови включає такі рівні, як фонематичний, морфемний, синтаксичний, семантичний та дискурсивний.
2. Віктор Гюго зробив значний внесок в оновлення поезії та театру як лідер романтизму у французькій літературі.
3. Французька мова характеризується складною системою дієслівних часів та способів, що відображає її історичний розвиток.
4. Діалектна різноманітність французької мови є свідченням її складної історії та географічної фрагментації Франції протягом століть.
5. У французькій мові існує сувора система узгодження між прикметниками та іменниками, що впливає на структуру речення.

Орієнтовний перелік тем з французької філології

Перевірка знань з французької філології ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами освітнього рівня „бакалавр”, зокрема фонетика, граматики, лексикологія, стилістика, історія французької мови, література Франції.

Теоретична фонетика французької мови

1. Особливості артикуляції та функціонування приголосних.
2. Особливості артикуляції та функціонування голосних.
3. Складоподіл слова.
4. Наголос у слові, фразі та реченні.
5. Просодична система. Інтонація.

Теоретична граматики французької мови

1. *Системний та структурний підходи до вивчення мови:* поняття системи та

структури, рівні мови, одиниці мови, поняття міжрівневого ізоморфізму, план змісту та план вираження мовних одиниць.

2. *Граматичні категорії та їх реалізація*: граматична категорія як сукупна система виразу узагальненого граматичного значення, референційні та сигніфікативні граматичні категорії, опозиційна основа граматичної категорії, типи опозицій.

3. *Основні критерії виділення частин мови*. Різні підходи до визначення поняття "частина мови" в французькій мові.

4. *Граматичні категорії іменника: категорії числа та відмінка*: формальні та функціональні ознаки категорії числа, проблема значення числа у різних підкласах іменників.

5. *Граматичні категорії дієслова у французькій мові: категорії часу, виду, стану*: проблема загальнопоняттєвої категорії часу та категоріальних дієслівних систем часу, абсолютні та відносні значення часових форм дієслова, граматичний вид та лексичне значення дієслова, визначення категорії стану, проблема середніх станових значень дієслова.

Лексикологія французької мови

1. *Етимологічний склад* французької мови: корінні слова; слова іншомовного походження; арабізми, галісизми та інші запозичення.

2. *Типи запозичень у словниковому складі сучасної французької мови*: етимологічні дублети, гібриди; інтернаціональні слова.

3. *Словниковий склад як система*: традиційні лексикологічні угруповання; лексико-граматичні групи; неологізми; теорія семантичного поля.

4. *Синонімія/антонімія*: типи синонімів; джерела синонімії; полярність значення; морфологічна та семантична класифікація антонімів.

5. *Фразеологія*: різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць: семантичний, функціональний, контекстуальний; місце фразеології в сучасній французькій мові.

5. *Інтернаціоналізація французької мови* – національно-регіональні та локальні варіанти, діалекти.

Стилістика французької мови

1. Фонологічні виразні засоби та стилістичні прийоми сучасної французької мови, їх класифікація і характеристики.

2. Стилістичні прийоми синтаксису сучасної французької мови, їх класифікація і характеристики

3. Стилістична диференціація словникового складу сучасної французької мови: стилістичні функції нейтральних слів, слів високого та зниженого стилістичного тону.

4. Стилістична семасіологія – фігури якості, фігури кількості.

5. Фігури заміщення:

- метонімічна група виразних засобів;
- метафорична група виразних засобів;
- каламбур, зевгма, іронія.

6. Текст і його основні параметри – дискретність, інтеграція та інформація.

Функціональні стилі та підходи до типології текстів. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль.

Історія французької мови

1. Спільність походження романських мов. Перехід від народної латинської мови до романських діалектів.
2. Перші пам'ятки французької мови та її значення для становлення мови.
3. Становлення національної французької мови.
4. Періоди розвитку французької мови.
5. Еволюція фонетичного та морфологічного рівнів французької мови.
6. Сучасна французька мова. Запозичення з інших мов, їх звукові та семантичні характеристики.
7. Діалекти французької мови.
8. Актуальні тенденції розвитку французької мови у Франції та поза її межами.

Література Франції

1. Стендалівський герой: на перетині романтизму й реалізму.
2. «Собор Паризької Богоматері» Віктора Гюго: готичний роман та історична панорама середньовічного Парижа.
3. Психологічний роман «Пані Боварі» Гюстава Флобера
4. «Людська комедія» Бальзака: грандіозна панорама французького суспільства.
5. Соціальна критика у творчості Еміля Золя (на одному з романів Е. Золя).
6. Поезія як пошук ідеального світу та вираження глибинних переживань (на матеріалі творчості одного з поетів французького символізму).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ НА ФАХОВОМУ ЗАЛІКУ

Оцінка	Критерії
Зараховано	Ставиться вступнику, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.
Не зараховано	Ставиться вступнику, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Blondeau N. Littérature progressive du français : niveau avancé / N. Blondeau, F. Allouache. – Paris : CLE International, 2019. 160 p.
2. LE FRANÇAIS. Навчальний посібник з французької мови для студентів вищих навчальних закладів / Укладач: В.Ю. Литвиненко. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр “ОМІДА” 2017 – 161 с
3. Ph. Monneret. La grammaire du français. Terminologie grammaticale / Ph. Monneret, P. Poli. – EDUSCOL, 2020. – 214 p.
4. Skrypnyk A. La syntaxe de la langue française. Навч. посібник. – К., 2021, 162 с.
5. Stanislav O. Histoire de la langue française : manuel. – Loutsk : Centre d'édition et de polygraphie Veja-Drouk. 2021. – 68 p.
6. Божко І. С. Stylistique française = Стилїстика французької мови : навчально-методичний посібник зі стилїстики для студентів IV курсу / І. С. Божко. – Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. – 100 с.
7. Гунчик І. Лексикологія сучасної французької мови = Lexicologie du français moderne : Навч. посібн. / І. Гунчик, Т. Хайчевська. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. - 132 p.
8. Література Франції : навч. посіб. для студ. 4 курсу / Нар. укр. акад., [каф. герман. та роман. філол. ; авт.-упоряд. І. Л. Ануфрієва]. – Харків : Вид-во НУА, 2016. – 168 с.
9. Смущинська І. В. Французька лексикологія. Lexicologie française : навч. посіб. / І.В. Смущинська. – Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2015. – 598 с.

Додаткові

1. Hébert L. Introduction à l'analyse des textes littéraires / L. Hébert. – Paris : Classiques Garnier, 2023. – 748 p.
2. Історія французької мови. Частина 1. Галльський субстрат: метод. рекомендації до самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спец. 035 Філологія спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька / уклад. Т. В. Весна – Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2024. – 36 с.